

Az orosz probléma, Somogyi és Bacsó a marseillei szocialista kongresszuson.

Budapest, szeptember 4. A marseillei szocialista kongresszus befejeződött és a magyarországi kiküldöttek közül Peyer Károly és Büchler József már vissza is érkezett Budapestre, míg Kéthly Anna és Györki Imre csak a legközelebbi napokban érkeznek meg. Büchler József, a szocialdemokrata párt titkára, a következőkben ismertette a kongresszus lefolyását:

— A kongresszus megnyitó ülésén Henderson elnök — mint ismeretes — megemlékezett a Népszövetségről, valamint a szocialisták elaszorodási és magyarországi mártírjairól, közöttük Somogyi Béláról és Bacsó Béláról.

— A keleti bizottságban az eredeti határozati javaslat és deklarációt tartalmazó a szovjetunió ellen. Később azután, főképpen az angolok befolyására, kompromisszumos javaslat jött létre, amely szintén ellátta azokat a módszereket, amelyeket a szovjeturalom inaugurált bel- és külpolitikai téren. A kongresszus felhívta az

orosz munkásosztályt, hogy folytassa harcát a demokráciáért. Ezzel kapcsolatban viszont kötelességévé tette az ott járt demokrata pártoknak, hogy küzdjenek a szovjet elismerésért és követeljék a normális kereskedelmi kapcsolatok helyreállítását Oroszországgal.

— A kongresszus külön foglalkozott a Népszövetséggel, amelyet hatalmas intézménynek jelentett ki a népek közötti tartós béke biztosítására, ellenben szükségesnek tartja a Népszövetségnek demokratikusabb alapokra való tekintését.

— Ami már most a magyarországi ügyeket illeti, a magyarországi szocialdemokrata párt nagy győzelmét jelentette, hogy Váglikat elutasították a kongresszuson való részvételtől, Kunfit és Böhmöt, mint a „Világosság” emigráns csoport képviselőit ellenben elismerték. Elismerték azonban a szovjetemigráns szocialistákat is.

Tíz évre ítélték a szabadkai fiatalembert, aki agyonlőtt egy fiatal leányt.

Szabadka, szeptember 4. Többnapig izgalmas tárgyalás után ma hozott ítéletet a szabadkai törvényszék büntelítanácsa Antunovics Amén József ottani fiatalembertől, aki tavasszal Palics-fürdőn romantikus körülmények között agyonlőtte barátnőjét, Lengyel Anikó 16 éves fiatal leányt.

A fiatalembert udvarolt a leánynak, akit egy alkalomból autókirándulásra vitt. Itt egy tanyánál megállva, tréfás formában fogadást kötöttek, hogy mindketten meghalnak. A leány kijelentette, hogy nem hiszi, hogy Antunovics őt agyon meri lőni. Ezek után történt, hogy a fiatalok Palics-fürdőre rándultak ki. Ott a fiatalember tréfálkozva egy cseresznyemaggal rá-

sújtott a leányra, mire az kijelentette, hogy: „Maga is csak cseresznyemaggal mer rámlőni, de fegyverrel nem.”

A következő pillanatban Antunovics revolvérrel keresztüllőtte a leányt, magát pedig megsebesítette. Lengyel Anikó rövid szenvedés után meghalt. Antunovics pedig meggyógyult.

Az izgalmas tárgyaláson az orvosszakértők kijelentették, hogy Antunovics a fogadás következtében korlátozva volt akaratában. A bíróság életveszélyesen zsufolt teremben hirdette ki ítéletét, amely szerint előre meg nem fontolt szándékkal elkövetett emberölés büntetében mondotta ki bűnösnek és 10 évi fegyházbüntetésre ítélte.

Olyan építőmunkások vannak, akik ebben az évben még egyetlen napra sem kaptak munkát.

Negyven százalék áll munka nélkül az építőmunkások közül.

Néhány nappal ezelőtt a hatósági munkaközvetítő hivatal kimutatást közölt a szegedi munkaviszonyok állásáról és ez alkalommal megállapította, hogy a legutolsó időkben a többi szakmákkal szemben csak az építőiparban csökkent a munkanélküliség. A Délmagyarország munkatársai most a szegedi szakszervezeti bizottságtól úgy értesül, hogy a szegedi építőmunkások helyzete egyáltalán nem javult a legutolsó időkben, a munkanélküliség még ma is olyan nyomasztó, hogy javulásról egyáltalán szó sincs, hanem még aggasztóbb a helyzet, amely már-már a végső veszedelemmel fenyegeti a kenyértelen munkásokat.

Szegeden ugyanis mintegy hatszáz építőmunkás van, akiknek körülbelül negyven százaléka, tehát kétszázötven ember áll minden munka nélkül hosszú hónapok óta. Ilyen arányszám súlyos színekkel világítja meg a való helyzetet és szinte kilátástalanná teszi a jövőt. Remény a kenyérre, a javulásra csak akkor lehet, ha maga az állam kezd meg a munkáltatást, mert privát, kisméretű munkaként nem gyógyítja meg a súlyos sebet.

A szakszervezeti bizottság nyilvántart számos

olyan építőmunkást, akik ebben az évben még egyetlen napra sem kaptak munkát... Ebből az egyetlen tényből nyilvánvaló, hogy az építőmunkások helyzete tragikus és kétségbeesítő. A nyomoruk azt a szélét érték el ezek az emberek, amely már szinte elképzelhetetlen.

A legutolsó időkben sem enyhült semmivel a munkanélküliség, annak ellenére sem, hogy bizonyos tatarozási munkákat egyes helyeken már megkezdtek. Ezeknél a munkálatoknál leginkább a festőmunkások találtak munkát, de a valóságos építőmunkások, akik fölemelik a falakat, továbbra is munka nélkül maradtak. Sokan, akik jó és régi szakmunkások és akiknek súlyos hónapokon át nem volt munkájuk, építés helyett uccakövezést vállaltak, mert a nyomor nem bírta tovább.

A szakszervezeti bizottság különben megállapítja azt, hogy a hatósági munkaközvetítő hivatal nem mutatja meg a valódi helyzetet, mert a munkaközvetítés ebben a szakmában legnagyobb részt magában a szakmában történik. Az építők helyzete aggasztó és katasztrofális, itt csak állami munkakiírás segít.

Az alsótanyai gazdák a rendkívüli közgyűlésen új rohamot intéznek a kisvasut ellen.

Aigner Károly főispán — mint ismeretes — a polgármester-helyettes kérelmére szombat délután négy órára rendkívüli közgyűlést hívott össze, amelynek tárgysorozatán egyellen tárgyként az alsótanyai gazdasági vasút átdolgozott tervének bemutatása szerepel.

A rendkívüli közgyűlés — értesítéstünk szerint — nagyon viharos lesz. Az alsótanyai gazda-városatyák új rohamra szervezkednek a kisvasut ellen és felhasználva a vasuttervek bemutatásával előálló alkalmat, olyan határozatot szándékoznak kiprovekedni a közgyűléstől, amelynek alapján a vasut-ügy ismét lekerülne a napirendről néhány évtizedre. Az alsótanyai kisgazdák állítólag olyan értelmű indítványt tesznek majd a rendkívüli közgyűlésen, hogy mondja ki a törvényhatósági bizottság korábbi határozatának revízió alá vételét. A kifogásolt határozatban a város közönsége elhatározta a

három évtizedes kisvasut-tervek megvalósítását, a vasutépítés költségeinek fedezetére a felveendő külföldi kölcsönt, a vasut-földek jövedelmét és a vasutvonalmenti örökföldek tulajdonosainak minimális kulcs szerint megállapított vasuti hozzájárulást jelölte ki. A vasutmenti örökföldek tulajdonosainak ez ellen a harmadik fedezet ellen van kifogásuk és a hónapok óta tartó titkos és nyílt agitáció eredményeképpen az az álláspont jegyezsedett ki az érdekelt tanyarészekben, hogy építse meg a város a vasutat, ha akarja, a saját pénzén, de a gazdáktól ne követeljen egyetlen fillér hozzájárulást sem, mert a gazdák egyáltalában nem érznek hajlandóságot a minimális terhek elvállalására. Ezt a véleményét a külföldi kölcsön ügyének lefolytatására összehívott rendkívüli közgyűlésen magyaros nyíltsággal kiáltották világgá a felszólaló kisgazda-városatyák és ér-

dekképviselők. Hiába feltették ki komoly érvekkel alátámasztott felszólalásaikban a vasutpárti szónokok, hogy a vasut elsősorban és legnagyobb mértékben az okatlanul tiltakozó gazdák érdekét szolgálja, hiszen kiviszi tanyájukra a várost, megkönnyíti és meggyorsítja terményeik értékesítését, emeli földjeik értékét, kultúrát, civilizációt, haladást jelent szdmukra. A gazdák hajthatatlanok maradtak.

— Nem kell a vasut — mondták makacsul —, ha ezer évig megváltunk nélküle, megleszünk ezután is! Ha a városnak kell, építse meg a város a maga pénzén, de ne a miénken.

A közgyűlés lényegtelen szótöbbséggel mégis a tanács javaslatát fogadta el és kimondotta, hogy felépi a kisvasutat. A határozatot jóváhagyás végett fölterjesztette a tanács a belügyminiszterhez és fölterjesztette azt a főbbezést is, amelyet az érdekelt gazdák adtak be ellene.

Nem lehet kétséges, hogy a belügyminiszter a közgyűlés határozatát jóváhagyja, hiszen a kormány forszírozza legjobban a városokat a külföldi kölcsön fölvételére és hasznos beruházásokra való fölhasználására, így minden bizonnyal eredménytelen marad a gazdák föbbezése.

A gazdák éppen ezért teljes létszámmal vonulnak föl a szombati közgyűlésre, hogy megkíséreljék az új rohamot a kisvasut ellen. Titokban előkészített és megszervezett támadásukat azonban meg fogja törni a józanul és önzetlenül gondolkozó többség, amely nagy súlyt helyez arra, hogy a város az elsősorban érdekelt alsótanyai gazdák tiltakozása ellenére végre fölépítse a harminc év óta esedékes kisvasutat, ha a gazdák tiltakoznak is ellene legvehemesebben.

A város tanácsa a szombati rendkívüli közgyűlés napirendjére tűzött kérdést pénteken készítette elő. Ördögh Lajos tb. tanácsnok ismertette a Szesztay László által elkészített vasutvonaltervezetet, amely a lényegtelen módosításoktól eltekintve teljesen megfelel az 1912-ben készült tervekkel. Szesztay László a vasuti bizottság által elfogadott vonalvezetés alapján dolgozta át az eredeti terveket. A tanács a terveket azzal a javaslatlal mutatja be a törvényhatósági bizottságnak, hogy a közgyűlés a tervek elfogadásának kimondásával a tanácsot bizza meg a vasutépítési munkálatok irányításával. A vasutépítési munkálatok technikai keresztülvitelére nézve két módozat között kell majd választania a tanácsnak. A vasutat vagy házilag építteti meg a Szesztay-féle tervek alapján a városi mérnökség útján, vagy pedig a munkálatok vezetésére és irányítására egy szakértőt hív meg. Az utóbbi esetben — amely a szakörök véleménye szerint alkalmasabb — valószínűleg Szesztay László műegyetemi tanár kapja meg a megbízatást.

Bányarobbanás 150 halottal.

Tokió, szeptember 4. Mint a koreai Ping-Yangból jelentik, a seihakuzi bányában robbanás történt, amelynek 150 ember esett áldozatul.

A rendőrség nevében gyűjtenek előfizetéseket a detektívlapokra

A legutóbbi hetekben a szegedi kereskedőknél és iparosoknál ügynökök jelentek meg különböző detektívlapok előfizetési felhívásaival. Az ügynökök a rendőrség hatáskörére és a végzett személynél és közbiztonsági munkájára hivatkozva előfizetéseket kértek a lapokra, amely kérés elől a kereskedők és iparosok csak a legritkább esetekben tudtak kitérni. Szegeden ma már alig van kereskedő, akinek pultján valamelyik detektívlap ne volna meg.

A detektívlapok terjesztése ügyében már többször történt tiltó belügyminiszteri rendelkezés, amely a leghatározottabban eltiltotta, hogy a rendőrség nevében házaljanak. A kereskedőknek ugyanis nagyon nehéz nemet mondani a B listás, vagy nyugalmazott rendőr előfizetőgyűjtő kérésének, akik között igen sokszor akad olyan is, aki az előfizetőgyűjtéssel kapcsolatban szabálytalan dolgokat is elkövet.

A szegedi rendőrség már régóta figyeli a detektívlapok előfizetőgyűjtőinek munkáját s ha valaki olyan esetről tud, amikor a rendőrség hivatalos nevében történik az előfizetésre való felhívás, azt azonnal jelentse a rendőrségnek, amelynek hivatalos lapja nincsen, mert a meglévő rendőri lapok kivétel nélkül magánvállalatok.